

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 15/2005 rd

Statsrådets utredning med anledning av EU:s nordliga dimension; Finlands utgångspunkter för det fortsatta arbetet

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 13 maj 2005 en kompletterande skrivelse 2. UM 11.05.2005 i ärende E 131/2004 rd till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningschef Kirsti Eskelinen, utrikesministeriet

- direktör för internationella ärenden Paavo Pirttimäki, inrikesministeriet
- chef för EU-ärenden Erja Horttanainen, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— finansministeriet.

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat utlåtande i ärendet (FvUU 42/2004 rd).

UTREDNINGEN

Förslagets huvudsakliga innehåll

Dokumentet ger en lägesöversikt över det fortsatta arbetet med EU:s nordliga dimension. Den gällande handlingsplanen (2004—2006) för den nordliga dimensionen går ut den 31 december 2006. Enligt ett uttalande av EU-ministerutskottet från den 3 december 2004 bör den nordliga dimensionen fortfarande ingå i EU:s policy och täcka in ett stort geografiskt område från Östersjön till nordvästra Ryssland och de arktiska områdena. När samarbetet i första hand inriktas på nordvästra Ryssland vore det naturligt att införliva den nordliga dimensionen i samarbetet mellan EU och Ryssland och de planerade gemensamma sektorerna. Samarbetet mellan EU och de regionala organen i norr kommer också att för-

stärkas i samband med den nordliga dimensionen. När EU:s nya grannskaps- och partnerskapsinstrument startar 2007 kommer det nya instrumentet att vara den primära finansieringskällan för den nordliga dimensionen. Det är viktigt att Ryssland förmås engagera sig i dialogen om den framtida utformningen av den nordliga dimensionen.

Finland har diskuterat de framtida utgångspunkterna för den nordliga dimensionen med kommissionen, EU-länderna och med Ryssland och andra partnerskapsländer. Kommissionen har vägt in Finlands synpunkter vid beredningen. I mars 2005 startade debatten i EU om utgångspunkterna för den nordliga dimensionen. En preliminär debatt om framtiden för den nord-

liga dimensionen har dessutom startat i arbetsgruppen COEST i rådet utifrån kommissionens promemoria "Northern Dimension Options Beyond 2006" (121/05). Kommissionen räknar med att inleda dialogen med Ryssland våren 2005. Dokumentet med generella riktlinjer ska enligt planerna antas vid ministermötet för den nordliga dimensionen hösten 2005 och ramdokumentet under det finländska ordförandeskapet hösten 2006. Finland har inlett en intern dialog om prioriteringarna i det nya dokumentet om den nordliga dimensionen och har för avsikt att hålla kontakten med de viktigaste aktörerna.

Regeringens ståndpunkt

I promemoria från kommissionen räknas en rad utgångspunkter upp som i stora drag stämmer överens med de mål för det fortsatta arbetet med den nordliga dimensionen som regeringen lade upp i december 2004. En viktig punkt för det fortsatta arbetet är att partnerskapsländerna, särskilt Ryssland, kan knytas till förberedelserna på ett tidigt stadium. Finland har inte lagt fram an-

nat än smärre justeringar till de utgångspunkter som kommissionen lägger fram. Justeringarna gäller kort sagt följande frågor av stor betydelse för Finland:

— Definitionen på den nordliga dimensionen får inte låsas för mycket.

— De regionala organen i norr spelar en framträdande roll för samarbetet inom ramen för den nordliga dimensionen.

— Det regionala och det lokala planet, företagssektorn och fristående organisationer spelar en viktig roll vid genomförandet av den nordliga dimensionen.

Här i Finland har vi än så länge bara fört en preliminär debatt om vilka sektorer den nordliga dimensionen ska gälla. Finland framhåller kort sagt följande:

— Det behövs större fokusering.

— Partnerskapen bör tjäna som modell för samarbetet.

— Det gränsöverskridande samarbetet bör framöver lyftas fram som en viktig del av samarbetet inom ramen för den nordliga dimensionen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Den gällande handlingsplanen (2004—2006) för den nordliga dimensionen går ut den 31 december 2006. Den 3 december 2004 lade EU-ministerutskottet fast Finlands utgångspunkter för det fortsatta arbetet med den nordliga dimensionen. I december 2004 lämnade förvaltningsutskottet utlåtande FvUU 42/2004 rd — E 131/2004 rd om regeringens utredning till riksdagen. I EU har debatten om den nordliga dimensionens framtid preliminärt kommit i gång i rådets arbetsgrupp COEST utifrån kommissionens promemoria "Northern Dimension Options Beyond 2006" (121/05).

Enligt förvaltningsutskottet är det positivt att kommissionens utgångspunkter i stora drag stämmer överens med de mål som regeringen i december 2004 lade upp för det fortsatta arbetet med den nordliga dimensionen och som förvalt-

ningsutskottet omfattade i det tidigare utlåtandet. Enligt förvaltningsutskottet är de justeringar som Finlands föreslagit kommissionen motiverade och ligger i linje med Finlands policy.

I det tidigare utlåtandet gick förvaltningsutskottet ingående in på utgångspunkterna för det fortsatta arbetet med den nordliga dimensionen. I detta sammanhang hänvisar utskottet till ståndpunkterna i utlåtandet. Vidare påpekar utskottet att definitionerna på den nordliga dimensionen och den geografiska indelningen i mån av möjlighet måste vara både generösa och flexibla. Också när det gäller finansieringen är det bra att inte lägga fast alltför strikta gränser. Det vore viktigt att följa upp och noggrant analysera de pågående överläggningarna om en finansiell ram och återkomma till finansieringsfrågorna, om det behövs.

I detta sammanhang vill utskottet dessutom understryka att den regionala och den lokala nivån samt fristående organisationer spelar en viktig roll för planeringen och genomförandet av den nordliga dimensionen. Samtidigt är det angeläget att förmå Ryssland att engagera sig mer för samarbetet inom ramen för den nordliga dimensionen. Det kan öppna nya möjligheter för det gränsöverskridande och det regionala samarbetet.

I samarbetet kring den nordliga dimensionen är det angeläget att frågor av stor vikt för respektive regioner lyfts fram, framhåller utskottet. Detta är extra viktigt inom de samarbetsområden som direkt påverkar människors liv, miljön

och företagens villkor. Också gränssamarbetet och gränssäkerheten är frågor av stor betydelse.

Utskottet ställer sig bakom Finlands och Sveriges gemensamma förslag att nästa ministermöte om den nordliga dimensionen ska hållas under det brittiska ordförandeskapet hösten 2005. Detta är av stor vikt för att förberedelserna inför det framtida arbetet ska kunna avancera och slutföras under det finländska ordförandeskapet hösten 2006.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt med anmärkningarna ovan.

Helsingfors den 20 maj 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Rosa Meriläinen /gröna

Lauri Oinonen /cent
Heli Paasio /sd
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare i utskottet var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.